

» ha allt
Vara ingen
längta bort
vara borta«

I denna mellanexistens växer hatet och bitterheten och blir till social isolering och till fördomar mot allt och alla, och slutligen till ren paranoia mot det samhälle som stänger ute med subtila medel.

»Tal i tungor
inte svenska
inte arabiska
Svalget
där ord jäser
och ormar kläcks«

Ghazis diktsamling är alltså ett ömsint och osentimentalt porträtt av den döde fadern i hans kulturella vilshenhet. Den är också ett slags språklig seger över detta tillstånd. Med sitt skrivande gör Ghazi självklar entré på den arena som fadern aldrig fick beträda. Ibland kan jag se en skymt av Johannes Anyuru i den stundom brutala, språkliga spänsten. Som berättelse om en människa i spänningsfältet mellan två kulturer är det lätt att foga in diktsamlingen i den stora traditionen från Salman Rushdie, Zadie Smith, Monica Ali m fl – och förstås den svenske författaren Jonas Hassen Khemiri.

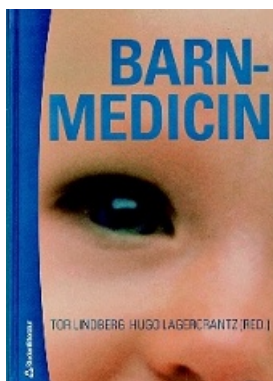
Svårt att påstå att denna diktsamling är speciellt lämpad för läkare. Detaljerna i obduktionsdikterna är inte skäl nog att läsa, men det är däremot metaforerna och de poetiska bilderna som på något sätt skänker värdighet åt ett svårt och trist liv. Jag hoppas få läsa mer av Sam Ghazi framöver!

Vältäckande lärobok i svensk klinisk pediatrik

Barnmedicin. Tredje upplagan. 672 sidor.
Författare: Tor Lindberg, Hugo Lagercrantz, redaktörer.
Förlag: Studentlitteratur; 2007. ISBN 978-91-44-04469-9.
Recensenter: Jonas F Ludvigsson, avdelningsläkare, docent och Simon Gepertz, ST-läkare; båda vid Barn- och ungdomskliniken, Universitetssjukhuset, Örebro.

Det finns ett stort behov av en svensk lärobok i pediatrik och »Barnmedicin« fyller det behovet väl. Den tredje upplagan är mer detaljerad och mer omfattande än sina bägge föregångare, men samtidigt finns det svagheter. Främst består dessa i att de 49 kapitlen skiftar betydligt i kvalitet och att kapitlen saknar gemensam struktur.

Sedan andra upplagan har »Barnme-



dicin« fått fem nya kapitel: »Barn och smärta«, »Barn och sömn«, »Att lämna svåra besked«, »Öronsjukdomar hos barn« samt »Ögonsjukdomar hos barn«.

En av pediatrikens tjusningar är just bredden, och då är kapitel om öron- och ögonsjukdomar viktiga även om många av dessa sjukdomar hanteras av öron- respektive ögonläkare. Dessa områden skulle till och med kunna få större plats än vad som ges i boken. Kapitlet »Barn och smärta« är väl uppdaterat och innehåller såväl »The faces pain scale« som en tabell över analgetika att ge i samband med smärtsamma ingrepp.

En bok med bidrag från 55 författare riskerar att ge ett splittrat intryck. Redaktionen har dock lyckats tillfredsställa med att hålla samman boken, men mer kan göras. Kapitlen är heterogena, där t ex vissa listar rikligt med hänvisningar medan andra inte har några referenser som inbjuder till fördjupning.

Vissa kapitel är strukturerade med återkommande rubriker, såsom symptom, utredning och behandling, medan andra är mer allmänt resonerande. De olika författarna har ibland skilda uppfattningar om vad som är normalt respektive onormalt hos svenska barn.

Gemensamma ståndpunkter hade varit värdefulla för läsarna, även om varierande uppfattningar inom professionen självfallet är normalt. Med många författare ökar dessutom risken för att samma information återfinns på flera ställen (t ex om nekrotiserande enterokolit) och att författare använder olika terminologi och benämningar på samma sjukdom.

Man kan samtidigt fråga sig om inte kapitlen »Kroniskt sjuka barn« och »Svårt sjuka och döende barn« hade kunnat bilda ett gemensamt kapitel? Detsamma gäller kapitlen »Smärta hos barn« och »Psykosomatisk smärta«, även om inriktningen i de bägge kapitlen är olika.

En av bokens brister är att sakregistret är alldeles för tunt. Många vanliga tillstånd är inte listade, och ibland är sö-

korden svåra att lista ut: »buksmärtor« finns inte men väl »återkommande buksmärtor«. När akutmottagningarna under vintertid fylls av barn med obstruktiv bronkit återfinns inte »RS-virus« i sakregistret. En av kandidaterna på vår klinik försökte hitta information om svimning men fann först senare »medvetandegrad sänkt«. Till nästa upplaga önskar vi ett mer genomarbetat sakregister.

På det hela taget är dock »Barnmedicin« en mycket positiv upplevelse. Tabellerna har blivit fler, bilderna likaså. De schematiska figurerna i allergikapitlet illustrerar väl den farmakologiska underhållsbehandlingen av astma, och de tydliga bilderna över olika hjärtfel underlättar för läsaren att ta till sig innehållet i kapitlet »Hjärtsjukdomar«.

Boken innehåller även flera fina flödesscheman, t ex utredning av hematuri. Flera läkarkandidater har dock efterlyst fler flödesscheman som tar sin utgångspunkt i symtom. Hur bör man t ex initialt utreda hög feber?

Här är annars kapitel 36 föredömligt när man inleder med en översikt av symtomt »håлта« och hur detta tillstånd bör utredas. Fortfarande tror vi dock att boken skulle vinna på ännu fler »boxar«, bilder över »nyckelkunskaper« och framför allt flödesscheman.

I flera kapitel har författarna ansträngt sig för att ha en uppdaterad litteraturlista, t ex i kapitlet »Neurologi«. Flera kapitel innehåller också hänvisningar till användbara Internetsajter såsom Socialstyrelsens databas för små och mindre kända handikapp. Bra!

Barnmedicin är en lättöläst och intresseväckande bok som vi uppfattar har en god förankring i svensk klinisk pediatrik och dessutom täcker in alla väsentliga områden inom pediatriken. Sammanfattningsvis vill vi därför rekommendera boken.

Nya upplagor

Cellbiologi. Andra upplagan. 350 sidor.
Författare: Charlotte Erlanson-Albertsson, Urban Gullberg.
Förlag: Studentlitteratur; 2007. ISBN 978-91-44-04738-6.

Dermatologi Venereologi. Sjunde upplagan. 515 sidor.
Författare: Hans Rorsman, Alf Björnberg, Anders Vahlquist.
Förlag: Studentlitteratur; 2007. ISBN 978-91-44-00064-0.